

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet ändras så att små och medelstora företag kan göra höjda avskrivningar också på basis av sina anskaffningar av anläggningstillgångar 1998. Höjd avskrivning får göras för det år som tillgångarna tas i bruk samt för de två följande skatteåren. Avskrivningens maximibelopp är lika med normal avskrivning höjd med 50 procent. Skattelättnaden gäller utom nya produktions-

inrättningar och turistföretag även väsentligt utvidgande eller förnyande av en produktionsinrättning eller ett turistföretag inom utvecklingsområdet.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1998 och avses bli behandlad i samband med den.

Avsikten är att lagen skall träda i kraft vid ingången av 1998. Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 1998.

MOTIVERING

1. Nuläge

Enligt lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet (1262/1993) får anskaffningsutgiften för de anläggningstillgångar som anskaffats för en ny produktionsinrättning eller ett nytt turistföretag som under 1994—1997 grundats i utvecklingsområdet dras av till höjt belopp för det skatteår som anläggningstillgångarna tas i bruk och för de två följande skatteåren. Avskrivningens maximibelopp är lika med maximibeloppet för avskrivningar enligt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) höjt med 50 %. Utom nya produktionsinrättningar och turistföretag gäller skattelättnaden även betydande utvidgande eller förnyande av produktionsinrättningen eller turistföretaget. Höjt avdrag får utom för lösa anläggningstillgångar som är underkastade förslitning dessutom göras för byggnader och konstruktioner som används i produktionsinrättningens eller turistföretagets verksamhet. Med utvecklingsområdet avses stödområde I och II inom det utvecklingsområde som statsrådet utsett med stöd av lagen om regional utveckling

(1135/1993). Stödområdena fastställs i statsrådets beslut om utvecklingsområdet, dess stödområden och strukturomvandlingsområdet (1686/1993). Det första och andra stödområdet enligt statsrådets beslut täcker sammanlagt ca 75 % av Finlands areal och bebos av ca 25 % av Finlands befolkning.

Skattelättnaderna i utvecklingsområdena utgör en del av gällande regionalpolitiska företagsstödsystem. Företagen beviljas regionalpolitiskt företagsstöd i första hand i enlighet med målen i ovan nämnda lag om regional utveckling. Inom ramen för de anslag som beviljas i statsbudgeten främjas uppnåendet av regionala utvecklingsmål och genomförandet av de regionala utvecklingsprogram som uppgörs för att målen skall uppnås. I lagen om allmänna villkor för företagsstöd (786/1997) bestäms de allmänna ramarna för företagsstödsprogram i Finland. Bestämmelser om investeringsstöd för utvecklingsområde, småföretagsstöd och utvecklingsstöd för små och medelstora företag ingår i lagen om företagsstöd (1136/1993). Ovan nämnda lagar gäller dock inte företagsstöd i form av skattelättnader. Skattelättnader för investeringar som gjorts

inom utvecklingsområdet beviljas inte i likhet med andra företagsstöd på basis av målprogrammen och företagsbaserad prövning, utan alla företag som uppfyller villkoren i lagen och verkar inom ett visst område är berättigade till dem.

Om uppföljningen av anhopningar av statliga stöd bestäms i statsrådets beslut om förfaringssätten vid anmälan av statligt stöd till kommissionen (18/1995). Enligt 5 § skall den myndighet eller sammanslutning som beviljar statligt stöd för ett enskilt projekt innan beslut fattas om beviljande av stödet kräva att det företag som får stöd meddelar allt det statliga stöd det har fått eller ansökt om för projektet i fråga. Beloppet av stöd som beviljas i form av skattelättnad är svårt att slå fast på förhand, eftersom företaget för varje skatteår särskilt kan välja hur skattestödet eventuellt skall användas sedan investeringsobjektet tagits i bruk.

2. Föreslagna ändringar

Det föreslås att skattelättnaderna inom utvecklingsområdena fortsättningsvis skall vara i kraft så att små och medelstora företag får göra höjda avskrivningar för investeringar som de gjort i utvecklingsområdet under skatteåret 1998. Skattelättnaden skulle gälla alla små eller medelsora företag som oberoende av företagsform uppfyller de stipulerade villkoren. Enligt förslaget skall de övriga förutsättningarna för skattelättnaden och stödets storlek bibehållas oförändrade. Ett litet eller medelstort företag får sålunda göra en i lagen avsedd höjd avskrivning för anskaffningsutgifterna för anläggningstillgångar under det år som tillgångarna tas i bruk och under de två följande åren. Avskrivningens maximibelopp är under de nämnda åren den avskrivning som normalt godtas vid beskattningen höjd med 50 %.

Det föreslås att skattelättnaderna skall gälla endast investeringar som görs under skatteåret 1998, eftersom en revidering av systemet för avskrivning inom företagsbeskattningen är under prövning så att avskrivningarna bättre än för närvarande skulle motsvara anläggningstillgångarnas ekonomiska livslängd. Om avskrivningssystemet revideras, kommer det samtidigt att bli aktuellt att pröva behovet av regionalpolitiska skattelättnader i det nya systemet. Behoven av att revidera företagsstödsystemet och effekten av företagsstöden håller som bäst på att ut-

redas av en arbetsgrupp som tillsatts av handels- och industriministeriet. Arbetsgruppen skall framlägga ett åtgärdsförslag senast den 31 maj 1998. Vid utvecklandet av företagsstödsystemet kommer man även att granska betydelsen och effekten av företagsstöd som beviljas i form av skattelättnad som en del av ett stödsystem som finansieras med oftentliga medel.

Det föreslås att antalet företag som är berättigade till skattelättnad minskas så att stora företag inte längre beviljas skattestöd. Det anses inte vara nödvändigt att finansieringen av stora företags investeringar stöds med särskilda skattelättnader. Storföretagens investeringar omfattar dessutom ofta anläggningstillgångar med lång verkningstid och anskaffningsutgifterna för dem kan enligt gällande avskrivningssystem avskrivas inom en avsevärt kortare tid än den ekonomiska livslängden.

Det föreslås att i definitionen på små eller medelstora företag skall användas de kriterier för antalet anställda, omsättning och balansomslutning som anges i gällande lag om temporärt investeringsstöd för industriinvesteringar (444/1994). Gränserna för omsättningen och balansräkningen skulle då vara lägre än kriterierna i Europeiska gemenskapernas kommissions rekommendation av den 3 april 1996 om definitionen på små och medelstora företag (96/280/EG). Det anses inte vara ändamålsenligt att utvidga skatteförmånen till företag som är större än vad de föreslagna gränserna tillåter i synnerhet med beaktande av att till skillnad från andra företagsstöd får alla företag som uppfyller de stipulerade kraven skattestöd.

Det föreslås att till definitionen på små och medelstora företag fogas begränsningar i fråga om företags oberoende samt grupperingar som bildats av små eller medelstora företag i enlighet med kommissionens rekommendation.

Ett företag betraktas inte som litet eller medelstort om ett företag som inte är ett litet eller medelstort företag innehar 25 procent eller mera av kapitalet eller rösträtten. Om flera stora företag är ägare till företaget, beaktas sådana företags sammanlagda andel av ägandet eller rösttalet.

När det fastställs om ett företag med avseende på sin storlek kan betraktas som ett litet eller medelstort företag, beaktas även företag där det har 25 procent eller mera av ägarandel eller rösträtt. Utöver direkt ägande

och rösträtt beaktas även en indirekt andel av kapitalet eller rösträtten. Om företaget har en sådan andel i ett annat företag, läggs värdena för det andra företags personal, omsättning och balansomsättning i sin helhet till företagets motsvarande värden.

För att komma i åtnjutande av skattelättnad bör företaget vara ett sådant litet eller medelstort företag som avses i lagen. Om företaget upphör att vara ett litet eller medelstort företag, är det efter ändringen inte längre berättigat till höjd avskrivning. Ändringen kan t.ex. bero på att företaget eller det företag som det äger har vuxit eller också på fusion eller på att tillgångarna i en sådan verksamhetsöverlåtelse som avses i 52 d § lagen om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet överförts på ett företag som inte uppfyller villkoren för ett litet eller medelstort företag.

Skattelättnaden gäller investeringar som görs på utvecklingsområdets första eller andra stödområde i enlighet med vad som avses i statsrådets beslut om utvecklingsområdet, dess stödområden och strukturomvandlingsområdet. Enligt planer skall statsrådets beslut som gäller definitionen på utvecklingsområdet ändras vid ingången av 1998 och en ännu större del definieras som utvecklingsområde. Avsikten är dock att definitionen på första och andra utvecklingsområdet skall kvarstå i stort sett oförändrad medan ändringarna främst skulle gälla det tredje stödområdet och strukturomvandlingsområden. Med de stödområden som anges i lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet avses det första och andra stödområdet inom utvecklingsområdet enligt det statsrådsbeslut som är gällande när lagen tillämpas.

Skattelättnadsbestämmelsen i lagen om överlåtelseskatt (931/1996) som gäller överlåtelse av fastigheter i utvecklingsområdet föreslås inte bli utvidgad till att gälla fastighetsöverlåtelser som görs efter 1997. Målet är att skattebasen i lagen om överlåtelseskatt skall vara så heltäckande som möjligt. Breddningen av skattebasen i samband med att lagen om överlåtelseskatt stiftades gjorde det möjligt att sänka skattesatsen för fastighetsöverlåtelser till 4 %. Ovan nämnda skattelättnadsbestämmelse ändrades dock inte i det sammanhanget, eftersom den är i kraft endast ett år till.

3. Propositionens verkningar

Enligt uppskattningar kommer förslaget att öka avskrivningsbeloppet för små och medelstora företag 1998 med 165 miljoner mark. Ett ökat antal avskrivningar skulle innebära att skatteintäkterna minskar med 46 miljoner mark vid beskattningen för 1998. Statens andel av de minskade skatteintäkterna skulle vara ca 26 miljoner mark, kommunernas andel drygt 18 miljoner mark och församlingarnas andel drygt en miljon mark. Minskningen av skatteintäkterna 1999 på grund av avskrivningarna skulle på motsvarande vis uppgå till ca 16 miljoner mark. Godkännandet av skattelättnadsavskrivningar vid beskattningen under de närmaste åren gör att antalet avskrivningar som skall avdras vid beskattningen minskar under senare år. Räntefördelen av att företagsbeskattningen skjuts upp uppgår till ca 20 miljoner mark.

Avsikten med skattelättnader inom utvecklingsområdena liksom även andra regionalpolitiska företagsstöd är att påverka den regionala fördelningen av investeringarna. Målet för skattelättnaderna är att utöka antalet investeringar i utvecklingsområdet och sålunda främja den ekonomiska aktiviteten och sysselsättningen på dessa områden. Det är svårt att bedöma effekten av skattestödet som ett regionalpolitiskt styrmedel. Eftersom skattelättnad beviljas alla sådana företag inom utvecklingsområdet som avses i lagen styrs en del av stödet till sådana investeringar som skulle göras även utan stöd. I synnerhet s.k. rationaliseringsinvesteringar torde åtminstone inte direkt kunna antas främja sysselsättningen i området.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet, Inrikesministeriet, handels- och industriministeriet samt skattestyrelsen har hört under beredningen.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

5.1. Samband med andra propositioner

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1998 och avses bli behandlad i samband med den.

5.2. Samband med internationella fördrag och förpliktelser

De bestämmelser om statsstöd som givits inom ramen för Europeiska gemenskapens konkurrensregler begränsar användningen av företagsstöd. Definitionen på statsstöd omfattar allt företagsstöd som direkt och indirekt beviljas av statens och kommunernas medel. Även företagsstöd som ges via skattesystemet omfattas av Europeiska gemenskapens bestämmelser om statsstöd. Enligt artikel 92 i EG:s grundfördrag är stöd som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna förbjudna. I artikeln ges också grunder för när stöd kan anses godtagbara. Europeiska kommissionen har dessutom utfärdat bestämmelser om hurudana stöd som kan anses vara förenliga med den gemensamma marknaden. På villkor som begränsar stödets belopp anses bl.a. stöd för forskning och produktutveckling, investeringar i och utveckling av små och medelstora företag, miljöinvesteringar samt investeringar i de sämst utvecklade områdena vara godtagbara. Enligt bestämmelserna om statsstöd i EG:s grundfördrag skall Europeiska gemenskapernas kommission underrättas om företagsstöd.

Europeiska kommissionen underrättas om ett förslaget skattestöd i samband med att regeringen avger en proposition. Gällande lag om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet anmälades till EFTA:s övervakningsmyndighet (ESA) sedan EES-avtalet trätt i kraft. Vidare har Europeiska gemenskapernas kommission årligen underrättats om stödet i enlighet med bestämmelserna. Nämnda instanser har inte haft någonting att anmärka i fråga om företagsstöd som beviljats med stöd av lagen om skattelättnader. Eftersom det föreslås att skattelättnaderna i utvecklingsområdena skall förlängas med endast ett år och att skatteförmanen begränsas så att den gäller små och medelstora företag, torde det föreslagna stödet kunna godkännas med stöd av bestämmelserna om statsstöd.

6. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1998. Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 1998.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 december 1993 om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet (1262/1993) 8 § 2 mom. samt
fogas till 2 § ett nytt 2 mom. och till lagen en ny 2 a § som följer:

2 §

Investeringar som berättigar till skattelättnad

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas även på små och medelstora företag som bedriver näringsverksamhet och som under skatteåret 1998 enligt vad som bestäms i 1 mom. grundar en ny produktionsinrättning eller ett nytt turistföretag eller utvidgar sin produktionsinrättning eller sitt turistföretag inom utvecklingsområdet. För anskaffningsutgiften för anläggningstillgångar får göras en höjd

avskrivning, om företaget vid utgången av skatteåret är ett litet eller medelstort företag.

2 a §

Små och medelstora företag

Med små och medelstora företag avses företag

- 1) som har mindre än 250 anställda,
- 2) som har en omsättning på högst 120 miljoner mark eller en balansomslutning på högst 60 miljoner mark och
- 3) där ett eller flera företag som inte är

små eller medelstora företag sammanlagt innehar mindre än 25 procent av kapitalet eller av det röstetal som aktierna eller andelarna medför.

Vid beräkandet av de belopp som avses i 1 mom. beaktas också antalet anställda, omsättningen och balansomslutningen i ett sådant företag, där företagets andel av kapitalet eller av det röstetal som aktierna eller andelarna medför direkt eller indirekt är minst 25 procent.

8 §

Ikraftträdande

— — — — —
Lagen tillämpas vid beskattningarna för
skatteåren 1994—2001.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den 199 .
Lagen tillämpas första gången vid be-
skattningen för 1988.

Helsingfors den 19 september 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Arja Alho

Lag

om ändring av lagen om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 december 1993 om höjda avskrivningar på investeringar inom utvecklingsområdet (1262/1993) 8 § 2 mom. samt
fogas till 2 § ett nytt 2 mom. och till lagen en ny 2 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Investeringar som berättigar till skattelättnad

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas även på små och medelstora företag som bedriver näringsverksamhet och som under skatteåret 1998 enligt vad som bestäms i 1 mom. grundar en ny produktionsinrättning eller ett nytt turistföretag eller utvidgar sin produktionsinrättning eller sitt turistföretag inom utvecklingsområdet. För anskaffningsutgiften för anläggningstillgångar får göras en höjd avskrivning, om företaget vid utgången av skatteåret är ett litet eller medelstort företag.

2 a §

Små och medelstora företag

Med små och medelstora företag avses företag

- 1) som har mindre än 250 anställda,*
- 2) som har en omsättning på högst 120 miljoner mark eller en balansomslutning på högst 60 miljoner mark,*
- 3) där ett eller flera företag som inte är små eller medelstora företag sammanlagt innehar mindre än 25 procent av kapitalet eller av det röstetal som aktierna eller andelarna medför.*

Vid beräkandet av de belopp som avses i 1 mom. beaktas också antalet anställda, omsättningen och balansomslutningen i ett sådant företag, där företagets andel av kapitalet eller av det röstetal som aktierna eller andelarna medför direkt eller indirekt är minst 25 procent.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

8 §

Ikraftträdande

Lagen tillämpas vid beskattningarna för
skatteåren 1994—2000.

Lagen tillämpas vid beskattningarna för
skatteåren 1994—2001.

*Denna lag träder i kraft den 199 .
Lagen tillämpas första gången vid be-
skattningen för 1988.*
